

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з наукової роботи

Микола ДИВАК

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОТРИМАННЯ ПРАВ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Галузь знань – 08 – Право

Спеціальність – 081 Право

Освітньо-наукова програма – Право

кафедра безпеки та правоохоронної діяльності

Форма навчання	Семестр	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Форма контролю
Денна	2	20	20	50	90	Екзамен
Заочна	2	20	10	60	90	Екзамен

Тернопіль 2024

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни «Актуальні проблеми дотримання прав інтелектуальної власності»

Дисципліна «Актуальні проблеми дотримання прав інтелектуальної власності»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3	галузь знань – 08 Право	Статус дисципліни - дисципліна з циклу спеціальної підготовки Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 3	спеціальність 081 Право	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна - 1</i> Семестр: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна - 2</i>
Кількість змістових модулів – 2	рівень вищої освіти – третій (освітньо- науковий), ступінь доктора філософії	Аудиторні години – Денна <i>Лекції – 20 год.</i> <i>Практичні – 20 год.</i> Заочна <i>Лекції – 20 год.</i> <i>Практичні – 10 год.</i>
Загальна кількість годин – 90		Самостійна робота: <i>Денна – 50 год.</i> <i>Заочна – 60 год.</i>
Тижневих годин – 10, з них аудиторних – 2/2		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Актуальні проблеми дотримання прав інтелектуальної власності»

2.1. Мета вивчення дисципліни. Метою вивчення дисципліни «Актуальні питання дотримання прав інтелектуальної власності» є опанування

здобувачами наукового ступеню доктора філософії у сфері права певним інструментарієм дотримання прав інтелектуальної власності, усвідомлення ними сутності порушення прав інтелектуальної власності, а також прийняття науково-обґрунтованих висновків щодо доцільності застосування конкретних форм та способів захисту порушених, оспорюваних чи невизнаних прав інтелектуальної власності.

2.2. Передумови для вивчення дисципліни «Актуальні проблеми дотримання прав інтелектуальної власності».

Передумовою для вивчення дисципліни «Актуальні проблеми дотримання прав інтелектуальної власності» є наявність знань, які здобувачі отримують із дисциплін «Філософія науки», «Педагогіка та психологія вищої школи», «Іноземна мова в наукових дослідженнях», «Методологія та організація наукових досліджень», «Управління науковими проєктами», «Емпіричні методи та інформаційно-аналітичні технології у наукових пошуках».

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

ІК - Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

СК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК 06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

СК 07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.

2.4. Результати навчання.

РН 01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН 02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН 03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

РН 04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

РН 05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

РН 06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.

РН 07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.

РН 08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проєктами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

РН 10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

РН 11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

3. Програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми дотримання прав інтелектуальної власності»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. «ПРИЧИНИ ГАРМОНІЗАЦІЇ ТА ЇЇ РЕЗУЛЬТАТИ В ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ ЄС»

ТЕМА 1. ОСНОВОПОЛОЖНІ ЗАСАДИ ДИРЕКТИВИ 2004/48/ЄС ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.

Причини гармонізації. Захист прав інтелектуальної власності у державах-членах ЄС. Судові заборони. Завдана шкода. Підготовка актів Спільноти у галузі реалізації прав інтелектуальної власності. Перспективи розвитку законодавства

ТЕМА 2. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ЄС ТА УКРАЇНІ.

Предмет та сфера застосування. Загальні зобов'язання щодо заходів, процедур та засобів. Особи, які мають право вимагати застосування заходів, процедур та засобів. Презумпція авторського права. Докази.

ТЕМА 3. ТИМЧАСОВІ ЗАХОДИ В СИСТЕМІ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Рішення судів щодо тимчасових заходів на основі Угоди ТРІПС. Забезпечення доказів та забезпечення позову в національній практиці як найбільш близькі до тимчасових заходи. Запобіжні заходи в оновленому національному законодавстві та їх відповідність тимчасом заходам, передбаченим Угодою ТРІПС.

ТЕМА 4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОКАЗІВ В СИСТЕМІ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Опис з вилученням або без вилучення в системі забезпечення доказів. Конфіскація товарів, що порушують права інтелектуальної власності. Конфіскація матеріалів та інструментів, що використовувалися у виробництві або збуті зазначених товарів та пов'язаних з ними документів. Процесуальні особливості забезпечення доказів. Застава або рівноцінне забезпечення з боку заявника як компенсаційний механізм стосовно відповідача. Розумні строки порушення розгляду справи в системі забезпечення доказів.

ТЕМА 5. ЗАСТЕРЕЖНІ ЗАХОДИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Прийняття заходів без заслуховування іншої сторони. Проведення перевірки на прохання відповідача. Скасування або припинення заходів якщо заявник не порушить в розумний строк процедуру щодо суті справи. Застава або

забезпечення з боку заявника. Відшкодування завданої заявником шкоди у випадку скасування або призупинення заходів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. «ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕДУР ТА ЗАХОДІВ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»

ТЕМА 6. ПРАВО НА ІНФОРМАЦІЮ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Поняття права на інформацію. Особи, що яких застосовується право на інформацію. Суть інформації, яка має надаватися. Умови надання такої інформації. Реалізація права на інформацію в національній практиці.

ТЕМА 7. ЗАХОДИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ З РІШЕННЯ СПРАВИ ПО СУТІ

Виправні заходи згідно норм Директиви 2004/48/ЄС та їх гармонізація з нормами національного законодавства. Судова заборона в системі запобігання продовження правопорушення в сфері інтелектуальної власності. Відповідальність посередників, чиї послуги використовувалися третіми особами для порушення прав інтелектуальної власності. Припинення дій, що порушують право як спосіб захисту цивільних прав та інтересів за нормами ЦК України. Альтернативні заходи в системі дотримання прав інтелектуальної власності.

ТЕМА 8. ВІДШКОДУВАННЯ ТА СУДОВІ ВИТРАТИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.

Поняття способів відшкодування заподіяної шкоди у випадку порушення прав інтелектуальної власності. Обставини, які мають врахувати судові органи при встановленні розміру відшкодування. Компенсація за порушення прав інтелектуальної власності за нормами національного законодавства: еволюція та сучасний стан в національній практиці. Судові витрати згідно положень Директиви та норм національного законодавства.

ТЕМА 9. ОПУБЛІКУВАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Вимоги Директиви 2004/48/ЄС про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності стосовно оголошення, повного чи часткового опублікування рішення суду. Додаткові публічні заходи, що можуть супроводжувати рішення суду.

ТЕМА 10. КОДЕКСИ ПОВЕДІНКИ ТА ІНШІ МОЖЛИВОСТІ СТИМУЛЮВАННЯ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Кодекси поведінки професійних об'єднань чи організацій на рівні Спільноти із дотримання прав інтелектуальної власності. Політика НАН України у сфері

інтелектуальної власності. Політики університетів у сфері інтелектуальної власності.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

з дисципліни

«Актуальні проблеми дотримання прав інтелектуальної власності»

Денна форма навчання

		Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. «ПРИЧИНИ ГАРМОНІЗАЦІЇ ТА ЇЇ РЕЗУЛЬТАТИ В ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ ЄС»				
1.	Основоположні засади Директиви 2004/48/ЄС про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності	2	2	5
2.	Реалізація прав інтелектуальної власності в ЄС та Україні	2	2	5
3.	Тимчасові заходи в системі дотримання прав інтелектуальної власності	2	2	5
4.	Забезпечення доказів в системі дотримання прав інтелектуальної власності	2	2	5
5.	Застережні заходи в системі забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності	2	2	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. «ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕДУР ТА ЗАХОДІВ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»				
6.	Право на інформацію в системі забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності	2	2	5
7.	Заходи, що впливають з рішення справи по суті	2	2	5
8.	Відшкодування та судові витрати в системі забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності	2	2	5

9.	Опублікування судових рішень	2	2	5
10.	Кодекси поведінки та інші можливості стимулювання дотримання прав інтелектуальної власності	2	2	5
	Разом	20	20	50

Заочна форма навчання

		Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. «ПРИЧИНИ ГАРМОНІЗАЦІЇ ТА ЇЇ РЕЗУЛЬТАТИ В ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ ЄС»				
1.	Основоположні засади Директиви 2004/48/ЄС про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності	2	1	6
2.	Реалізація прав інтелектуальної власності в ЄС та Україні	2	1	6
3.	Тимчасові заходи в системі дотримання прав інтелектуальної власності	2	1	6
4.	Забезпечення доказів в системі дотримання прав інтелектуальної власності	2	1	6
5.	Застережні заходи в системі забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності	2	1	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. «ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕДУР ТА ЗАХОДІВ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»				
6.	Право на інформацію в системі забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності	2	1	6
7.	Заходи, що впливають з рішення справи по суті	2	1	6

8.	Відшкодування та судові витрати в системі забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності	2	1	6
9.	Опублікування судових рішень	2	1	6
10.	Кодекси поведінки та інші можливості стимулювання дотримання прав інтелектуальної власності	2	1	6
	Разом	20	10	60

5. Самостійна робота

Під час вивчення дисципліни «Актуальні проблеми дотримання прав інтелектуальної власності» здобувачі виконують самостійні завдання.

Мета даних завдань полягає у розвитку навичок здійснення самостійної наукової діяльності, а також практичного засвоєння вивченого раніше теоретичного матеріалу.

У процесі здійснення самостійної роботи здобувач навчається опрацьовувати наукові джерела, аналізувати національні, іноземні, регіональні та міжнародні нормативно-правові акти, досліджувати судову практику, обґрунтувати власні наукові висновки, а також логічно та послідовно викладати свої твердження в науковому дослідженні. Виконання самостійної роботи у повному обсязі сприяє поглибленому і повноцінному вивченню дисципліни «Актуальні проблеми дотримання прав інтелектуальної власності».

Денна форма навчання

№ п/п	Тематика	Кількість годин
1.	Засоби захисту прав інтелектуальної власності, що застосовуються у зв'язку з імпортом або перетином митного кордону	2
2.	Спеціальні способи захисту прав інтелектуальної власності в мережі «Інтернет»	2
3.	Позови у справах про захист від недобросовісної конкуренції	2
4.	Доведення факту порушення прав на торговельну марку	2

5.	Положення Угоди ТРІПС щодо примусових ліцензій	2
6.	Поняття та види плагіату	2
7.	Контрафакція та причини її існування	2
8.	Підстави для підозри про контрафакцію	2
9.	Паралельний імпорт та принципи вичерпання прав інтелектуальної власності	2
10.	«Список 301» як свідчення достатності та ефективності захисту прав інтелектуальної власності	2
11.	Вплив «Списку 301» на преференційні режими США	2
12.	Промислове шпигунство та конкурентна розвідка: етимологія понять	2
13.	Класифікація методів конкурентної розвідки	2
14.	Методи розвідки проти персони	2
15.	Методи універсальної розвідки	2
16.	Прийоми промислового шпигунства	2
17.	Методи промислового шпигунства	2
18.	Патентний тролінг і його роль в захисті прав інтелектуальної власності	2
19.	Передумови розвитку патентного тролінгу в Україні та в світі	2
20.	Європейські механізми протидії патетному тролінгу	2
21.	Вітчизняні схеми патентного тролінгу	1
22.	Кіберсквотинг як порушення прав інтелектуальної власності	1
23.	Фактори привабливості кіберсквотингу	1
24.	Види сучасного кіберсквотингу	1
25.	Стратегії захоплення доменів	1
26.	Роль Єдиної політики вирішення доменних спорів (UDRP), розробленої ВОІВ, у вирішенні справ щодо доменних спорів	1
27.	Незаконне розповсюдження контенту за допомогою пірингових систем	1
28.	Інтернет-піратство та копірайтний тролінг	1
29.	Діяльність «хмарних рантьє» з позиції захисту прав інтелектуальної власності	1

30.	Досвід діяльності спеціалізованих судових інстанцій в іноземних країнах та перспективи його використання в Україні	1
Разом:		50

Заочна форма навчання

№ п/п	Тематика	Кількість годин
1.	Засоби захисту прав інтелектуальної власності, що застосовуються у зв'язку з імпортом або перетином митного кордону	2
2.	Спеціальні способи захисту прав інтелектуальної власності в мережі «Інтернет»	2
3.	Позови у справах про захист від недобросовісної конкуренції	2
4.	Доведення факту порушення прав на торговельну марку	2
5.	Положення Угоди ТРІПС щодо примусових ліцензій	2
6.	Поняття та види плагіату	2
7.	Контрафакція та причини її існування	2
8.	Підстави для підозри про контрафакцію	2
9.	Паралельний імпорт та принципи вичерпання прав інтелектуальної власності	2
10.	«Список 301» як свідчення достатності та ефективності захисту прав інтелектуальної власності	2
11.	Вплив «Списку 301» на преференційні режими США	2
12.	Промислове шпигунство та конкурентна розвідка: етимологія понять	2
13.	Класифікація методів конкурентної розвідки	2
14.	Методи розвідки проти персони	2
15.	Методи універсальної розвідки	2
16.	Прийоми промислового шпигунства	2
17.	Методи промислового шпигунства	2
18.	Патентний тролінг і його роль в захисті прав інтелектуальної власності	2

19.	Передумови розвитку патентного тролінгу в Україні та в світі	2
20.	Європейські механізми протидії патетному тролінгу	2
21.	Вітчизняні схеми патентного тролінгу	2
22.	Кіберсквотинг як порушення прав інтелектуальної власності	2
23.	Фактори привабливості кіберсквотингу	2
24.	Види сучасного кіберсквотингу	2
25.	Стратегії захоплення доменів	2
26.	Роль Єдиної політики вирішення доменних спорів (UDRP), розробленої BOIB, у вирішенні справ щодо доменних спорів	2
27.	Незаконне розповсюдження контенту за допомогою пірингових систем	2
28.	Інтернет-піратство та копірайтний тролінг	2
29.	Діяльність «хмарних рантьє» з позиції захисту прав інтелектуальної власності	2
30.	Досвід діяльності спеціалізованих судових інстанцій в іноземних країнах та перспективи його використання в Україні	2
Разом:		60

6. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Актуальні проблеми дотримання прав інтелектуальної власності» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- модульні роботи;
- підготовка есе;
- виконання індивідуальних завдань;
- підсумковий екзамен

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Актуальні проблеми дотримання прав інтелектуальної власності» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3
30%	30%	40%
Поточне оцінювання	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах 1-10 – тах 5 оцінок	Підготовка та презентація дослідження (реферат, есе, презентація) на задану тематику	Теоретична частина (3 питання по 20 балів) – тах 60 балів. Тестові завдання (10 тестів по 4 бали) – тах 40 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

7. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна «Актуальні питання дотримання прав інтелектуальної власності»

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор EPSON EB-S05	1-10
2.	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft Office)	1-10

3.	Використання Інтернет-ресурсів: 1. https://www.wipo.int/portal/en/index.html - Офіційний сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO). 2. https://ukrpatent.org/uk - Офіційний сайт ДП «Український інститут інтелектуальної власності» 3. https://www.rada.gov.ua/ – Офіційний сайт Верховної Ради України. 4. https://www.kmu.gov.ua – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. 5. https://www.court.gov.ua – Офіційний портал Судової влади України. 6. https://www.mvs.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. 7. https://www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека	1-10
	України імені В.І.Вернадського. 8. www.court.gov.ua/reystri-ta-sistemi/ – Державний реєстр судових рішень	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України, прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст.141.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131.
3. Цивільний кодекс України від 28 листопада 2001р. *Голос України*. 2003. № 45-46. 12 березня. № 47-48. – 13 березня.
4. Закон України "Про авторське право і суміжні права" від 23 грудня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 14. Ст. 64.
5. Закон України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" від 5 липня 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 31. Ст. 286.
6. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" від 16 квітня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 2-3. Ст. 20 Зі змінами і доповненнями від 12 червня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 37.
7. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" від 15 грудня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. - № 7. Ст. 32. В редакції Закону України від 1 червня 2000 р. *Урядовий кур'єр*. 2000. 12 липня.
8. Закон України "Про охорону прав на зазначення походження товарів" від 16 червня 1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 32. Ст. 267.
9. Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" від 15 грудня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 36.

10. Закон України "Про охорону прав на промислові зразки" від 15 грудня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. №7. Ст. 34.
11. Закон України "Про охорону прав на сорти рослин" від 21 квітня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. №21. Ст. 218.
12. Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем" від 5 листопада 1998 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 8. Ст. 28.
13. Про утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності : Указ Президента України від 29.09.2017 р. № 299/2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/299/2017#Text> (дата звернення: 10.06.2024)
14. Peter S Menell, Mark A Lemley, Robert P Merges, Shyamkrishna Balganesh. *Intellectual Property Statutes 2022 Paperback* – June 13, 2022.
15. *Intellectual Property Due Diligence in Corporate Transactions: Investment, Risk Assessment and Management*, 2022 ed.
16. What is intellectual property?
https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_450_2020.pdf (дата звернення: 10.06.2024)
17. Intellectual property is improving the lives of everyone, everywhere. [WIPO - World Intellectual Property Organization](https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_450_2020.pdf) (дата звернення: 10.06.2024)
18. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.
26. Ковалів М. В. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері інтелектуальної власності. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Серія: Право. 2020. - № 27. С. 142-148.
27. Миджин Г. Є. Складові елементи адміністративно-юрисдикційної діяльності митних органів у сфері захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. *VISEGRAD JOURNAL ON HUMAN RIGHTS*. 2020. № 6. Частина 2. С. 213-218.
28. Миджин Г. Є. Способи та засоби забезпечення законності у сфері захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. *Юридичний бюлетень*. 2020. Випуск 13. С. 131-138.
19. Право інтелектуальної власності: Підручник. О. І. Харитонов, Є. О. Харитонов, Т. С. Ківалова, В. С. Дмитришин, О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе та ін.] за заг. ред. О. І. Харитонової. Видавництво Юрінком Інтер. 2022. 540 с.
29. Методичні рекомендації з виявлення об'єктів інтелектуальної власності, що виникають в процесі наукової та науково-практичної діяльності наукових закладів охорони здоров'я / Уклад. Дмитришин В.С.; ДНУ «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» ДУС. К., 2020. 67 с. URL: <https://cpmedical.com/downloads/guidelines/guidelines-2022-1.pdf> (дата звернення 01.06.2024).
30. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. О.І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2022. 540 с.

31. Цифрова інтелектуальна власність в інноваційній діяльності (тлумачний словник) / Н.О. Артамонова, М. М. Капінос, І.В. Шуба. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021 р. – 191 с.

32. Інтелектуальна власність: підручник / Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.

33. WIPO Alert, боротьба з піратством та контрафактом: про нові практики ІР захисту на IP LET FORUM 2024 . WIPO Alert, боротьба з піратством та контрафактом: про нові практики ІР захисту на IP LET FORUM 2024 (дата звернення: 10.06.2024)

34. EU-UA: Скринінг відповідності законодавства України праву ЄС в ІР сфері – у фокусі уваги промислова власність та правозастосування. Скринінг відповідності законодавства України праву ЄС: ІР (дата звернення: 10.06.2024).